

آشنایی با مهم‌ترین چشمه‌های آب گرم ایران

سچشمehهای سلامت

یکی از بهترین مکان‌های گردشگری که برای سلامتی انسان بسیار مفید است، چشمه‌های آب گرم اند که با داشتن خواص درمانی بالا می‌توانند به عنوان یک ظرفیت ارزشمند در صنعت گردشگری سلامت مورد استفاده قرار گیرند؛ اما متأسفانه در کشور ما با وجود شمار زیادی چشمه آب گرم، در معروفی آن‌ها کوتاهی شده و بسیاری شان، حتی برای مردم همان شهر و استان هم گمنام هستند چه برسد به کل ایران و حتی دنیا. در ایران صدها چشمه آب گرم درمانی در استان‌های مختلف وجود دارد که زندگی سلام‌امروز، علاوه بر مرور خواص این سرچشمه‌های سلامت، به معرفی چند نمونه از آن‌ها اختصاص دارد.

از خواص طبیعی چشمه‌های آب گرم بیشتر بدانیم

چشمهدای آب گرم تسبکینی برای دردهای عضلانی و بیماری‌های پوستی، با خاصیت میکروب کشی است و اثر ضدقارچ دارد. جالب است بدانید محققان اعلام کردند که کالری مصرفی یک ساعت استراحت در آب ۴۰ درجه بانیم ساعت پیاده روی برابر است! این روش، گرامیش غیرفعال نام دارد که برای افرادی که قابلیت تحرك آن هایا بین است، به کاربرده می‌شود. در این روش، میزان قند خون پایین می‌آید و به کاهش وزن نیز کمک می‌کند. کاهش فشار خون یکی دیگر از مزایای این روش است و به جلوگیری از سکته و حملات قلبی کمک زیادی می‌کند. اصولاً خواص درمانی چشمهدای آب گرم و آب‌های معدنی به عوامل گوناگونی مثل خواص فیزیکی، شیمیایی، درجه حرارت و گاز‌های مختلف را دارند. اکتیویته بستگی دارد اما عمده خواص درمانی چشمهدای در گرمایی است که از آن‌ها به بدن می‌رسد، چراکه سلول‌های بدن برای بهتر کار کردن به انرژی و گرمای احتیاج دارند و این گرماباعث می‌شود عضلات آرامش یابند. رسیدن گرمایه رگ‌های بیمار، خون را در بدن او افزایش داده و اکسیژن بیشتری در دسترس سلول‌ها قرار می‌دهد. همچنین گشاد شدن موبرگ‌ها در اثر گرمای آب، قابلیت عکس العمل اعصاب را بالا برده و هدایت انرژی حرارتی موردنیاز را تأمین و کارتبدال مواد در سلول‌های بدن را تسريع می‌کند و موجب رفع خستگی عضلات و آرامش در سلسله اعصاب می‌شود. این چشمهدهای، درمانگر بیمارانی است که عضلات ضعیفی دارند یا بعد از عمل جراحی، عضوی از بدنشان بی‌حرکت و بی‌استفاده مانده. فیزیوتراپی در آب گرم، بخشی از درمان است چراکه مفاصل و عضلات را در آب راحت تر تکان و وزرش می‌دهند تا حرکت عضو مستحکم تر و پیشرفته تر شود. الیته باید توجه داشت چون منشأ چشمهدهای آب گرم از لایه‌های داخلی زمین، گوگرد و مواد شیمیایی است برخی نیز به عوارضی که ممکن است برای انسان داشته باشند، اشاره کرده‌اند.

تاریخ استفاده از آب درمانی به هزاران سال قبل از میلاد مسیح برمی‌گردد و ارسسطو، افلاطون و پیراط در این باره مطالب فراوانی دارند. در ایران هم این سینا و دیگران مطالبی در باب استفاده صحیح از آب درمانی نوشته‌اند و این میراث گذشته که امروزه به جاذبه گردشگری سلامت تبدیل شده است، همواره دلیلی بوده تا هر سال خیل عظیمی از مسافران را برای آب درمانی به چشممه‌های جوشان آب گرم بکشانند. در ادامه با نمونه‌های مهمی از این چشممه‌های جوشان سلامت در کشورمان آشنا می‌شویم.

آب گرم قلعہ کندی
آذربایجان شرقی

آداب و مهارات

ب مردم دشمن ابرسان
چشمے آب گرم شهرستان در استان لرستان به عنوان رجایه گردشگری سلامت و داده همچون الماسی در دامنه رشته کوه زاگرس می در خشد چشمے در ۶۰ کیلومتری غرب نورآباد و در بین دور شته کوه «سفید کوه» در زاگرس واقع شده عنوان یک مکان در حوزه گردشگری آباد است این کوه ساله پذیرای همه درمانی، همه معلماتی و دوستدار طبیعت است گفته کارشناسان بهداشتی و فرهنگی، این چشمۀ طبیعی لحاظ داشتن مواد معدنی در دردهای مزمن موثر است و بسیار بیماران برای درمان با این از این چشمۀ معدنی به این مسافر می کنند. قرار است این چگونه آب گرم به منطقه نمونه گردشگری استان لرستان داده شود

آب گرم فلکده | مازندران

«فلدده» منطقه‌ای در تنکابن است
شهرش را زچشمۀ آب‌گرمی دار
که در دل جنگل‌های کاچ و سروزی می‌جوشد. تفاوت این چشمۀ آب‌گرمی نسبت به سایر آب‌گرم‌های منطقه نداشتند گوگرد است که بوی بدرا آن گرفته و خاصیت شرب هم دارد.
برای دستیابی به این چشمۀ بوی از گذر از روستای لیره سر، از توابع شهرستان تنکابن باید مسیر جنگل‌سیار زیبایی را به مدت تقریبی ساعت طی کرد (البته جاده خاک است و شبی سیار شگاه ماهی قول آلام از آن به پرورشگاه مسافتی دارد) به رسید و پس از آن، در انتهای جاده کلبه‌های چوبی قرار دارد که بر اقامت گردشگران در نظر گرفته شده؛ در سمت غربی این کلبه‌ها کوچکی به عمق تقریبی ۱۰-۱۵ م وجود دارد که در پایین آن رودخانه‌ای در جریان است، بعد از پایین رفتن مسیر پاکوب به محل آب‌گرمی رسید و می‌توانید پس از طی مسافتی تقریبی طولانی، لختی در گرمای چشمۀ

آب گرم اهرم | بوشهر

در استان بوشهر منابع سبتي و سعيي از چشممه ها و آب های معدني و جود دارد. هفت چشممه آب گرم (اهرم، دالکي، خانيك، مير احمد، قوچا كا و....) در شهرها و روستاهای اين استان می جوشد که با خاصيت درماني بالا، هر ساله ميزبان هزاران گردشگر است. چشممه آب گرم (اهرم) در ميان آن ها از همه نام آشنا تر بوده، يكی از پنج چشممه معدني برتر کشور است و از مهم ترین جاذبه های گردشگري تنتگستان به شمار می رود؛ همچين يه عنوان دهکده نمونه آب درمانی شناخته می شود. اين چشممه در نزديك شهر اهرم (مرکز شهرستان تنتگستان) در ۶۳ کيلومتری جاده بوشهر به بندر عباس واقع شده و براي رسيدن به سر چشممه اصلی آن باديک مسیر خاکي ۲ کيلومتری را طي کنيد. اين چشممه داراي دو استخرو ۱۰ حمام است. خوشبختانه طي سال هاي اخير به اين چشممه آب گرم و فضائي اطراف آن توجه و پژوهشيه ا شده که به باعث افزایش تعداد بازدید کنندگان از آن

آب گرم سرعین | اردبیل

سرعین یکی از معروف ترین چشم‌های آب‌گرم استان اردبیل است و در ۲۵ کیلومتری شهر اردبیل قرار دارد. چشم‌های آب‌گرم این شهر به سبب شهرت آن، هراساله تعداد بسیاری از گردشگران داخلی و خارجی را به سوی خود می‌خواند تاهم از آب و هوای خنک لذت ببرند و هم از چشم‌های آب‌گرم سرعین (گاومیش گلی)، قره سو، ساری سو و...) و خاصیت ویژگی‌های منحصر به فرد آن استفاده کنند. به غیر از آب گرم، دو استخر آب سرد با آب گازدار نیز در این شهر وجود دارد که می‌توان از آب گازدارش نوشید. این استخرها در ۵ کیلومتری سرعین قرار دارند و دره‌ای به نام ویلا دره واقع شده که طبیعت و چشم‌اندازی فوق العاده دارد. همچنین در مسیر زیبای جاده اردبیل به خلخال، آب گرم گیوی (ایستی سو) که یکی از زیباترین مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی در این منطقه به شمار می‌رود، قرار دارد و همه ساله مسافران زیادی از این مکان برای گشت‌انداز

آب گرم دهستان | ایلام

چشمهدایی اب کرم دهلهز بادمای
حدود ۵۰ درجه سانتی گراد، از
نادرترین جلوه‌های طبیعی استان
ایلام است که آب‌گرم، با خواص
گوگردی را برای مداوا و درمان
بیماری‌ها به گردشگران هدیه
می‌کند. این چشمهدایان زنگ فسیلی
است که بر اثر جوشش وجود منابع
نفت و گاز در زیرزمین تشکیل شده
و خواص آن سبب شده که سالانه
مسافران زیبادی این چشمهدای هارا به
عنوان مقصد گردشگری سلامت خود
انتخاب کنند. البته به جز خاصیت
درمانی، آن چه زیبایی این جاذبه‌های
طبیعی را دو چندان می‌کند، تغییر
رنگ چشمهدای‌ها در طول روز و پرتوی
رنگین کمانی هفت رنگ است که
در آن منعکس می‌شود. چشمهدایی
دهلهز در شمال و در فاصله ۳
کیلومتری شهر دهلهز بر دامنه ارتفاع
سیاه کوه، نزدیک به غار خفاش (دیگر
جاده‌های طبیعی کشور) قرار دارد. در
اطراف این چشمهدای مجتماع رفاهی و
استخراجی لجن مالی درمانی برای
گردشگران مددگار است.

حدوٰ، متوسط [شماره ۷۱۹۹]

طراح جدول: امید موسوی

عمودی

۱۱- تاجیریزی- زبانی از شاخه زبان‌های سامی سخ مثبت- تکه- از عناصر چهارگانه ۱۳- محکم ر- پایه ۱۴- دوره‌ها- شهری کهنه در کرانه آشیانه- آواز حزین ۱۵- آب شرعی ویران- دانه نهان زا ۱۷- از زنان اساطیری سزاوارتر- مادرورزش‌ها ۱۸- شاعر دربار سلطان شاخه‌ای از ریاضیات ۱۹- نقاش چیره دست قرن نوزدهم- راهزن ۲۰- نگاه خیره- ورزش- ای

حدوا، سخت [شماره ۴۰۹]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی
۱- نوعی پلاستیک برای تهییه عایق های الکتریکی - محلولی برای پوشاندن رویه لوازم چوبی - موی مجعد ۲- سرخ پوست های مهاجم آمریکای شمالی رامی گفتند- سرپرست جامعه اسلامی - تنگه ای در کشور ترکیه ۳- دلسردی - سیستم نمایش تصویررنگی در تلویزیون- شاعر انگلیسی و صاحب اثر زندانی شیلان - درجه خلوص فلزات ۴- سردار - به دنیا آمدن - نوعی کاغذ نامرغوب - پول کره جنوبی ۵- الـ اـمـ گـشـتـ زـنـاـتـ اـمـ اـنـاـتـ زـنـاـتـ اـنـاـتـ

۲۰۱